

Fan platformasi		
Fanning to'liq nomi: SILIKAT MATERIALLAR ISHLAB CHIQRISHDA USKUNA VA JIXOZLAR		
Fan kodi: SMUJ4705 SMUJ4701	Fanga ajratilgan kreditlar (ECTS): 5/1	davomiyligi: 1 semestr
Kafedra: Silikat materiallar va nodir, kamyob metallar texnologiyasi		
Fan qaysi yo'nalish talabalari uchun: 6710100-Kimyoviy texnologiya(silikat materiallar)		
Fan ma'ruza o'qituvchisi: Ruzibaev Baxrom Rustambaevich		
Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 150/30	Email: ruzibaevbahrom7@gmal.com	
Fan seminar mashg'ulotlari o'qituvchisi(lari): Naimov Sh.		
Prerekvizitlar: Silikat materiallar texnologiyasi va Tanlov turi:		majburiy fan
<p>Fanning qisqacha bayoni: “Silikat materiallar ishlab chiqarishda uskuna va jixozlar” fani ixtisoslik fanlar blokiga kiritilgan kurs hisoblanib, 4-kursda o'qitilishi maqsadga muvofiq. Mazkur fan ixtisoslik fanlar turkumiga kiradi. Fanni puxta o'zlashtirish nazariy materiallarni bilish bilan birga, talabalarning pedagogik va ishlab chiqarish amaliyoti davrida va institutni bitirgandan keyingi ishlarda ko'nikma sifatida xizmat qiladi.</p>		

Fanning maqsadi: silikat materiallar ishlab chiqarishda ishlatiladigan uskuna va jixozlarning rivojlanish tendensiyalari, uskuna va jixozlarning nazariyasi va hisoblash asoslari, uskuna va jixozlarning turlari, tuzilishi, ishlatilish doirasi, uskuna va jixozlarning elementlari va ish rejimlari, aniq sharoitlar uchun ratsional ko'rsatgichlarni tanlash usullari bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarni o'rgatishdan iborat.

Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishadi:

soha korxonalarida ishlatiladigan uskuna va jixozlarning rivojlanish tendensiyalari;

uskuna va jixozlarning nazariyasi va hisoblash asoslarini;

uskuna va jixozlarning turlari, tuzilishi ishlatilish doirasi;

uskuna va jixozlarning elementlari va ish rejimlarining aniq sharoitlar uchun rasional ko'rsatgichlari tanlash usullari haqida tasavvurga ega bo'lishi;

silikat materiallar ishlab chiqarishda qo'llaniladigan uskuna va jixozlarni aniq korxonalar sharoitlar uchun texnik va iqtisodiy asoslangan holda to'g'ri tanlashni;

uskuna va jixozlarni optimal ko'rsatgichlari va ish rejimlarini tanlash maqsadida hisoblashni;

uskuna va jixozlarni boshqa mashinalar bilan birgalikda ishlatishni;

soha korxonasida transport tizimini to'g'ri tanlash va loyihalashni;

uskuna va jixozlarni konstruktiv parametrlarining geometrik nisbatlarini to'g'ri aniqlashni bilishi va ulardan foydalana olishi; ishlab chiqarilayotgan maxsulot va ishlatilayotgan uskuna va jixozlarni texnik-iqtisodiy va konstruktiv tahlil qilish;

uskuna va jixozlarni aniq korxonalar sharoitlarida samarali ishlatish;

uskuna va jixozlarning optimal ko'rsatgichlari va ish rejimlarini belgilash;

turli uskuna va jixozlarning yuklash mashinalari bilan birgalikda ishlatish;

bo'lim yoki sex texnologik tizimidagi uskuna va jixozlarning loyihalash ko'nikmalarga ega bo'lishi

kerak.

Ma'ruza mashg'ulotlari

Ma'ruza mashg'ulotlari katta sig'imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o'quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliy mashg'ulotlar

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, "Keys-stadi" texnologiyasi ishlatiladi. Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi. Shuningdek, mavzudan kelib chiqib dars mashg'uloti mehmonxonada sayyor dars tarzida olib boriladi.

Mustaqil ta'lim

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan taqdimotlar, guruh bilan ishlanmalar, referatlar tayyorlanadi.

№	Fan mavzulari	Ma'ruza soatlar hajmi	Amaliy mashg'ulot soatlar hajmi	Mustaqil ta'lim soatlari
1	Umumiy ma'lumotlar. Silikat materiallari ishlab chiqarish korxonalarida ishlatiladigan uskuna va jixozlar haqida tushuncha.	2	6	8
2	Silikat materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalarda qo'llaniladigan jihozlarning tasniflanishi va ularga xos bo'lgan talablar.	2	6	10
3	Donalash va maydalash ishlari, ishlab chiqarishda foydalaniladigan asosiy donalash va maydalash jihozlarining turlari	4	6	10
4	Xom-ashyo materiallarini saralash jixozlari	4	6	10
5	Aralashtirish uchun jixozlar	2	6	10
6	Materiallarni suvsizlantirish va quritish jixozlari	2	6	10
7	Materiallarni uzatish va dozalash jixozlari	4	6	10
8	Silikat buyumlarini shakllash jihozlari	4	6	10
Jami		24	48	78

Asosiy adabiyotlar

1. Otaquziyev T.A., Muxamedbayeva Z.A. Kimyo sanoatida maydalash. Darslik. Toshkent-O'zbekiston nashriyoti 2004.-246 b.
2. Otaqo'ziev T.A., Iskandarova M., Rahimov R.A., Otaqo'ziev E.T. Jihozlar va loyihalash asoslari. Darslik. Toshkent. O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti.2010.-319 b.
- 3.Sharipov D., Ismatov A.A. Uskunalar va loyixalash asoslari. Qquv qo'llanma. Toshkent: Toshkent kimyo-texnologiya instituti, 2003.- 131 b.

Qo'shimcha adabiyotlar

4. Нурмухамедов Х.С. ва бошқалар. Гидро ва механик қурилмаларни ҳисоблаш ва лойиҳалаш. Т. 2021,354 б.
- 5.Илевич А.П. Машины и оборудование для заводов по производству керамики и огнеупоров. Учебник. Москва: Высшая школа. 1979. – 344 с.
6. Michael F. Ashby, D.R.H.Jones. Engineering Materials 2, An Introduction to Microstructures, Processing and Design. Third Edition. Elsevier, Butterworth-Heinemann, 2006. ISBN–13: 978-0-7506-6381-6. 466 r

Axborot manbaalari

7. www.ziyonet.uz.
8. www.bilimdon.uz.
9. www.ref.uz.
10. www.omgtu.ru.
11. www.dpo-msu.ru.

Kontakt soatlari*: mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarish, ularni taqdim etish, zarur ma'lumotlar va turli materiallar bo'yicha savollarga quyidagi grafik asosida o'qituvchiga murijaat qilishingiz mumkin:

№	Kun	Vaqt	Xona
1.	Chorshanba	10.00 – 12.00	320
2.	Payshanba	10.00 – 12.00	320